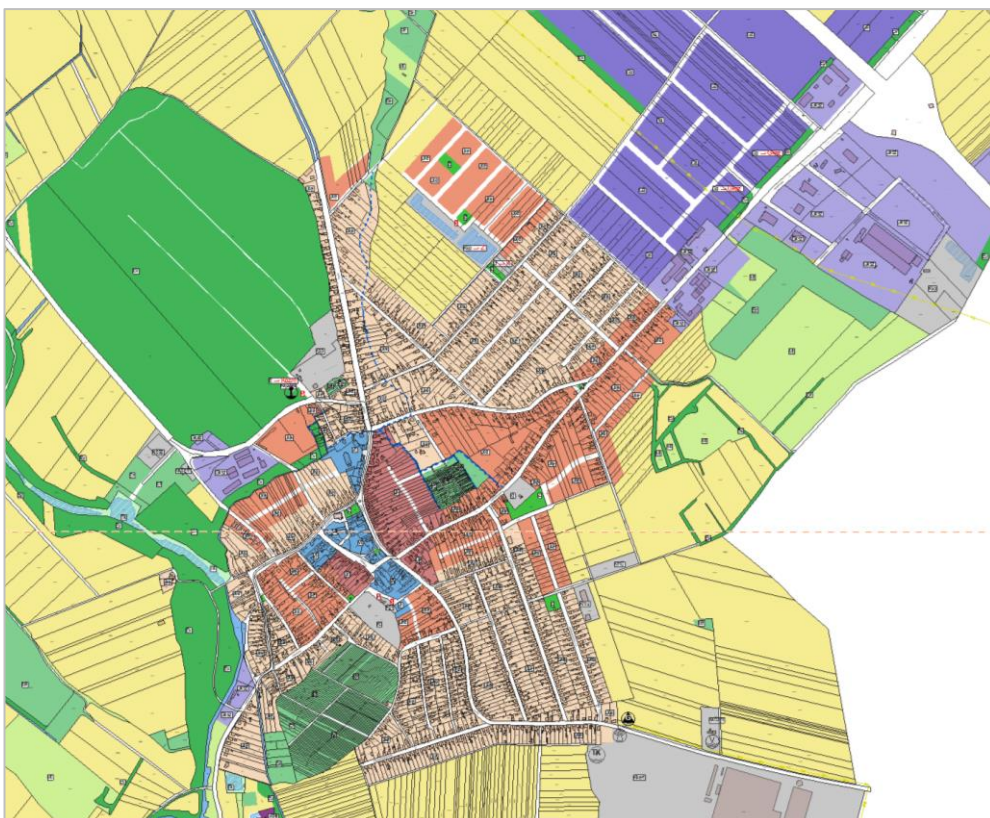

**Lébény város
településfejlesztési terve
2026.**

TH-26-02-04

Aláíró lap

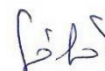
Felelős tervező:

Németh Géza
TT/1É 08/0065/08

Munkatárs:

Leitner Attila
É3-08-0386

Településtervező:

Gyárfás Henriett
TT 08-0442

Közlekedéstervező:

Musitz Róbert
Tkö 11-0550

Közműtervező:

Szakács Levente
EN-VI, TE, TH 08-0137

Tájrendezési tervező:

Szűcs Gábor
TK1 19-0458

Önkormányzati főépítész:

Tétényi Éva

Tartalomjegyzék

1.	JÖVŐKÉP	3
2.	STARTÉGIA	8
3.	CSELEKVÉSI PROGRAM	13
4.	RÉSZLETES CSELEKVÉSI PROGRAM	19
1.	RÉSZLETES FEJLESZTÉSI TERVLAP	33
1.	MONITORING	34

BEVEZETÉS

A fejlesztési terv meghatározza a település fejlesztésének főbb irányait, a gazdasági, társadalmi és környezeti célkitűzések rögzítése és összehangolása alapján.

A fejlesztés alapjául a hatályos településfejlesztési koncepció ill. hatályos rendezési terv valamint, a gazdasági program szolgál.

A fejlesztési terv a településterv részeként az alábbi, országos és térségi fejlesztési dokumentumok és jogszabályok figyelembevételével készült:

- GYŐR-MOSON-SOPRON VÁRMEGYE TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA
- GYŐR-MOSON-SOPRON VÁRMEGYE INTEGRÁLT TERÜLETI PROGRAMJA
- Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. Törvény (MaTrT)
- Győr-Moson-Sopron Vármegyei Területrendezési Terve
- 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet A településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről
- 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet a területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályairól
- 2023. évi C. törvény a magyar építészetről
- 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet Egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról

A fenti országos, térségi és területi fejlesztési dokumentumokkal való összhang és összefüggések a megalapozó vizsgálatban kerül bemutatásra.

1. JÖVŐKÉP

Lébény legyen nyitott, urbánus, vonzó és egyben hagyományait őrző település

A múlt értékei

A jövőbeni fejlesztések tervezése során szükséges olyan támpontok megállapítása, melyek biztos alapot jelentenek a fejlesztéseknek. Ebben nagy segítséget nyújt, ha egy település visszatekint a múltjára. Nem lehet olyan fejlesztéseket végrehajtani, amik nem veszik figyelembe a múlt értékeit, hagyományait. Ebből a szempontból Lébény szerencsés helyzetben van, hiszen az itt élőknek fontosak a múlt értékei.

A jelen kihívásai

Az elmúlt években Lébény jelentős változásokon ment keresztül, a kisváros intenzív fejlődésnek indult. A település lakosságszáma növekszik. Az intézményrendszer folyamatosan fejlődik, bővülnek a helyi szolgáltatások.

A változások, a gyarapodás jövőbeni szolgáltatási, intézményi fenntarthatósági kérdéseket vetnek fel, amelyhez ki kell dolgozni a megfelelő eszközöket, infrastrukturális fejlesztéseket.

A jövő lehetősége

Lébény sok olyan adottsággal rendelkezik, amely a fejlődés biztos alapjául szolgál. A kérdés, hogyan tudja ezeket az adottságokat optimálisan kihasználni. Ehhez szükség van egy településfejlesztési vízióra, amelynek valóra váltásához tudatos, következetes településfejlesztési beavatkozások megvalósításával lehet eljutni.

Lébény jövőképe

Lébény a jövőben egy kellemes lakó-, és rekreációs környezetet, jó életminőséget kínáló kisváros, ahol emellett a lakosság igényének megfelelő szolgáltatások helyben elérhetők.

A település egy rendezett, városias település, amely kedvelt és élhető lakóhely az itt élők és a beköltözők számára egyaránt.

A városlakók szép természeti környezetben, ill. rendezett, urbánus lakókörnyezetben.

A település nemcsak lakóhelyként, hanem turisztikai célterületként is népszerű.

A népességszám folyamatosan, de fenntartható mértékben emelkedik. A növekedés köszönhető a beköltözőknek és a helyben maradóknak is.

A minőségi alapfokú nevelés és oktatás jó színvonalon elérhető a településen.

A helyben igénybe vehető szolgáltatások, a rendezett közterületek, parkok, közösségi terek, ill. a jó közbiztonság vonzó és élhető lakóhellyé teszik a települést.

A lakosság nagyobb része a közeli városokban dolgozik, de jelentős a települési munkahelykínálat is. A lakosság számára megfelelő mennyiségű és minőségű munkahely áll rendelkezésre a város ipari-gazdasági területein.

A Hanság csodálatos természeti környezete kiváló lehetőséget nyújt a pihenésre, sétára, kirándulásra, vadászatra és a horgászatra.

Románkori műemlékével Lébény országos ismertséggel bír és erős, pozitív imázssal rendelkezik.

A településen vendégházak, szálláshelyek is várják az idelátogatókat.

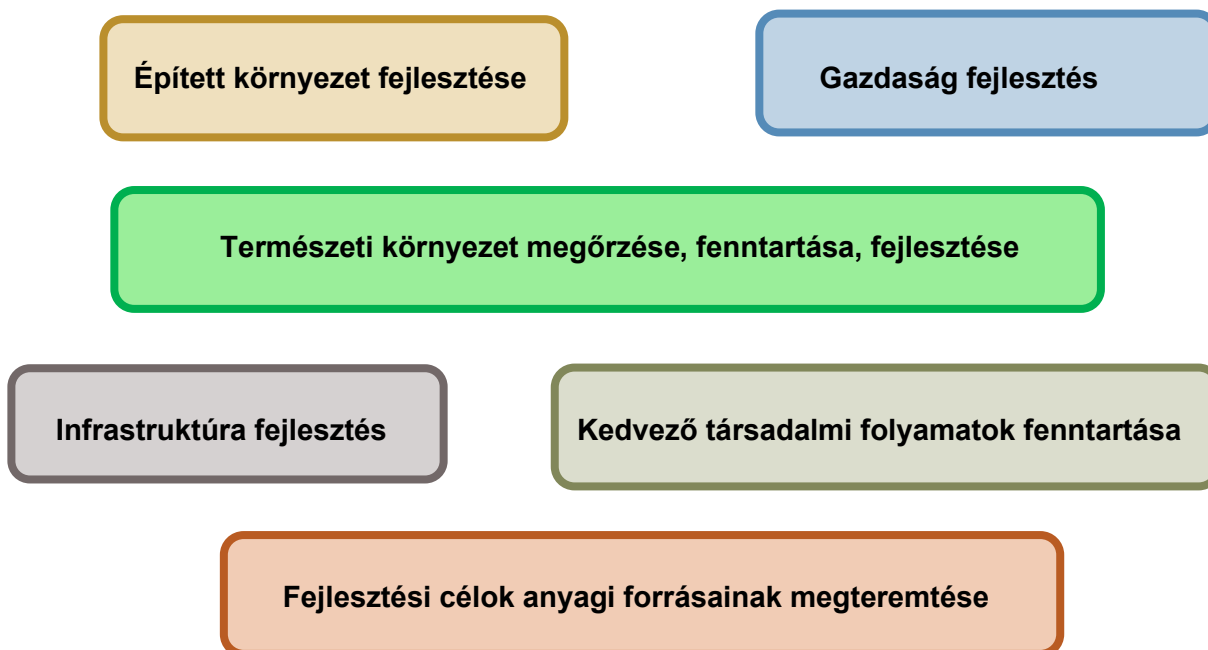
A települési programkínálat bővül a sport, szabadidő és a turizmus terén. A bővülés mellett a kínálat minőségében is erősödik. A városban a fiataloknak a felnőtt korosztálynak, valamint az idősebb generációk számára külön-külön is kínálnak vonzó programokat.

A kiránduló- és kerékpáros turizmus ill. a zarándoklatok látogatókat vonzanak Lébénybe. A kerékpáros infrastruktúra és a zarándok turizmus fejlesztése egy tág turisztikai célcsoport számára teszi vonzóvá a várost.

A település környékén meglévő kiváló termőhelyi adottságú szántóterületeken virágzik a mezőgazdaság.

A település megőrzi az egyensúlyt a fenntartható ökológiai alapokra helyezett mezőgazdaság, a gazdasági fejlődés, az idegenforgalom, turizmus és az élhető lakókörnyezet között.

Lébény térségi szerepköre meghatározó és erősödik.

Településfejlesztési elvek

Fenntarthatóság

A tervezett fejlesztések:

- és az erőforrás-gazdálkodás nem veszélyeztethetik a jövő generációinak esélyét arra, hogy szükségleteiket biztonságosan kielégítsék
- nem veszélyeztetik a helyi természeti és épített környezetet, nem okozzák az erőforrások kimerülését, az értékhordozó kultúrák eltűnését,
- ugyanakkor magas szinten biztosítják a lakosság létfeltételeit.

Környezettudatos, zöld szemlélet

- a környezeti, természeti, táji erőforrásokkal, értékekkel való felelős és fenntartható gazdálkodás a településfejlesztés minden területén

Kiegyensúlyozott társadalmi viszonyok

- demokratikus döntéshozatal,
- a közösséget összetartó szolidaritás,
- a szegregáció elleni küzdelem, az esélyegyenlőség biztosítása,
- testileg és lelkileg egészséges társadalom kialakulásának elősegítése.

Népességmegtartás

- aktív korú lakosok megtartása
- képzett lakosok megtartása
- a betelepülők településre vonzása

Hatékonyág és koncentráció elve

A településfejlesztési terv a koncentráció érvényesítésére törekszik a megfogalmazásban, a legkritikusabb pontokon történő, leghatékonyabb beavatkozás érdekében. A területfejlesztési politika tárgyát képező területi rendszer sok eleme ugyanis nem az absztrakt gazdasági-szociális „terekben” jeleníthető meg a leghatékonyabban, hanem a földrajzi tér egyes vagy típusos egységeiben, tájakban, térségekben.

Területi harmónia elve

A területfejlesztés során arra is figyelemmel kell lenni, hogy a helyi társadalom és a szolgáltatásokat igénybe vevők meghatározó státuszcsoportjai (állandó lakosok, üdülő tulajdonosok, külföldi ingatlantulajdonosok, helyi-, és szezonálisan jelen levő, illetve a különböző működési nézeteket valló, eltérő menedzsment-szemléletű vállalkozások, bel-, és külföldi turisták stb.) közti harmónia is hosszútávon biztosítható legyen. Mivel a harmónia csak olyan térség sajátja, amelyben az egyenlőtlenségek mértéke minimális, ezért törekedni kell a területileg kiegyenlített és társadalmilag is igazságos hosszú távú térségfejlesztésre.

Kiegyensúlyozott gazdasági viszonyok

- helyi gazdasági tevékenységek (A helyi gazdaságfejlesztés célja, hogy a helyben élők számára kedvezőbb helyzet jöjjön létre, helyi erőforrások kihasználása, helyi üzleti környezet minőségének javítása.),
- a helyi mikro- kis,- és nagy vállalkozások (helyi kötődéssel bírnak, a helyi lakosok, helyből toborozzák a munkaerőt, innovációs aktivitásuk révén hozzájárulhatnak a versenyképesség javításához, alapvető fontossággal bírnak a térségben),
- tájgazdálkodás (fenntartható gazdálkodás, a táj értékének megmaradása, adottságainak ésszerű kiaknázása),
- mezőgazdasági gazdálkodás fejlődése, fejlesztése

Kiegyensúlyozott környezeti viszonyok

- a jó minőségű termőföldek védelme
- az épített környezet értékeinek védelme
- a zöldfelületek, rekreációra szánt, illetve biológiailag aktív területek növelése
- élhető és vonzó települési környezet fenntartása
- infrastruktúra-fejlesztés
- az egyes fejlesztések településképpbe illesztése
- sokszínű természeti környezet védelme

Együttműködés

- a település lakossága közösen határoz meg és valósít meg eseményeket vagy fejlesztéseket (belső összefogás)
- külső kapcsolati háló kiépítése a szomszédos településekkel, a térség településeivel

Nyilvánosság, partnerség elve

A nyilvánosság és a részvétel a területfejlesztési politikában különös hangsúlyt kap. A nyilvánosság területfejlesztési politikai sajátossága, hogy a területi hierarchia legkülönbözőbb szintjein és helyein meg tudja szólítani a közvéleményt. A szubszidiaritást igénylő kezdeményezés esetében a különböző szintű területi szervek vertikális partnersége szükséges.

Tolerancia

Az etnikai és kulturális különbségeket magukon viselő státuszcsoporthoz szimbiozisa csak úgy tartható fenn, ha a helyi társadalom szövetén belül megfigyelhető másságok kölcsönösen megismerhetővé és egymás részéről átjárhatóvá válnak a településen.

Esélyegyenlőség

Az infrastrukturális ellátottság és a tudáshoz való hozzáférés mellett a hagyományos célcsoportok problémáinak kezelésén túl az esélyegyenlőség biztosítása terén ez a folyamatosan zajló akadálymentesítési beruházások mielőbbi végrehajtása mellett jelenti azt is, mindenki hozzáférjen a számára hasznosnak tartott települési információhoz.

Identitás

A társadalmi identitás jellemzője egyrészt a térséghez, településhez kötődés, másrészt a területi identitás a fenntartható térségfejlesztés egyik belső erőforrása is, csakúgy, mint a természeti erőforrások, például az energiahordozók, a nyersanyagvagyon, a megfelelő éghajlat, vagy a humán erőforrások.

Átláthatóság, monitoring és értékelés elve

A területfejlesztési tervezés, -végrehajtás nem epizodikus tevékenységek együttese, hanem állandó folyamat, mely a térségek társadalmi-gazdasági-környezeti rendszereiben spontán, a beavatkozások vagy a globális trendek eredményeiként jelentkező változásokhoz idomul. E folyamat visszacsatolásokkal ciklusokba rendeződik, a tervezési, a végrehajtási, és azok nyomon követésére irányuló értékelési tevékenységek szünet nélkül, átfedésekkel követik egymást.

2. STARTÉGIA

ÁTFOGÓ STRATÉGIAI CÉLOK

Vonzó településkép, élhető környezet

Magas és sokrétű városi szolgáltatások és funkciók

Erős gazdaság

RÉSZLETES STRATÉGIAI CÉLOK

Társadalom

A települési kultúra, a szabadidő minőségi, értékteremtő hatásaira építve aktív és egészséges helyi közösség alakuljon ki. A településen belüli társadalmi különbségek a tolerálható mértéken belül maradjanak, a helyi társadalmi problémák kezelhető mértékűek legyenek.

Lébény összetartó, gondoskodó, egészséges és családbarát közösség legyen.

Lébény továbbra is maradjon egy barátságos és biztonságos település!

Gazdaság, mezőgazdaság

Lébény továbbra is egy stabil gazdasági alapokkal rendelkező, fejlődő kisváros legyen.

Épített környezet

Az épített környezet színvonala magas színvonalú legyen.

A település óvja meg építészeti örökségét, és segítse elő, hogy az a kortárs építészet eszközeivel gazdagodhasson.

Lébény folyamatosan újítsa meg és tartsa jó karban közterületeit, növelje azok attraktivitását.

Az épített és természeti örökség védelme

Az épített- és természeti környezet fenntartható módon továbbra is fejlődjön, az értékvédelem és hagyományőrzés szem előtt tartásával, hiszen a város és környéke országos szinten is egyedülálló természeti adottságokkal rendelkezik.

Lébény egyik fő célkitűzése a településen lévő épített és természeti értékek megóvása. A település lakókörnyezetének és természeti értékeinek megóvása alapvetően határozza meg a lakosság életminőségét.

A település épített környezetének megóvása és fejlesztése érdekében nagy hangsúlyt kell fektetni a középületek, zöldterületek, közterületek, közösségi terek fejlesztésére, a meglévők karbantartására. A településarculat szépségének megóvásában fontos szerepe van a lakosságnak, ezért az önkormányzatnak a lakossággal együtt kell működnie a települési környezet fejlesztése érdekében.

A turisztikai, rekreációs vonzerők, szolgáltatások fejlesztése, vendéglátás fejlesztése

Cél, egy hosszú távon is életképes és prosperáló, versenyképes, vonzó turisztikai kínálat és turisztikai szerkezet kialakítása.

Térségi szerepkör

Lébény a környező kisebb települések számára mikroközpontként, szolgáltatások gesztoraként lép fel.

Cél a mikroközponti szerep erősítése, minél teljesebb körű betöltése, az arra alkalmas szolgáltatások további településekre való tematikus kiterjesztése.

A térségi szerep erősítése az oktatás és a gazdaság területén, bővülés a helyben elérhető városi szolgáltatásokban (szálláshely, vendéglátóhely, piac, pénzügyi-, kereskedelmi egységek)

Fentiek mellett hagyományos és innovatív megoldások keresése a vonzáskörzet megőrzése, kiterjesztése, valamint bővítése érdekében.

A cél, hogy hosszú távon is prosperáló, a környék számára szolgáltatási szektora által vonzó terület legyen a város.

Műszaki infrastruktúra fejlesztése

A közösségi és egyéni közlekedés feltételeinek folyamatos javítása mellett jelentősen csökkenjen az ezek működtetéséhez felhasznált energia mennyisége, és azon belül növekedjen a megújuló energiaforrások aránya. A településen biztosított a teljes körű közműellátás.

ÜTEMEZÉS

	Hosszútávú	Középtávú	Rövidtávú
	célok, feladatok		
Épített környezet fejlesztése	A műemléki értékek védelme Településarculat javítása	A műemléki értékek védelme Önkormányzati épületek fejlesztése Településarculat javítása	Közösségi terek fejlesztése Zöldfelületi rendszer fejlesztése Lakóterület fejlesztése
Természeti környezet megőrzése, fenntartása, fejlesztése	Tájhasználati arányok optimalizálása Természeti hatások és váratlan	Tájpotenciál fenntartása, erősítése	Ökológiai lábnyom csökkentése Tájpotenciál fenntartása, erősítése

	helyzetek hatásaival szembeni ellenállóképesség fejlesztése Klíímaváltozás negatív hatásainak csökkentése	Táji adottságok kiterjedt védelme Természeti hatások és váratlan helyzetek hatásaival szembeni ellenállóképesség fejlesztése: Reziliencia program Kék- és zöld infrastruktúra fejlesztés A hagyományos csapadékvíz- és természetes vizek kezelése, azzal való gazdálkodás	A természet és környezetvédelem tudatosítása
Gazdaság fejlesztés	Új vállalkozások betelepülésének ösztönzése	Helyi termékek feldolgozásának és értékesítésének ösztönzése Új vállalkozások betelepülésének ösztönzése	Helyi vállalkozások támogatása Vállalkozások bemutatkozási lehetőségének biztosítása az önkormányzati honlapon
Infrastruktúra fejlesztés	Humán infrastruktúra fejlesztése Közlekedési infrastruktúra fejlesztése Vízi- és energiaközmű közmű infrastruktúra fejlesztése	Oktatási-, egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése Közvilágítás fejlesztése Járda rendszer bővítése Közúthálózat fejlesztése	Oktatási-, egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése Polgármesteri hivatal fejlesztése A település energetikai hatékonyságának fejlesztése Csapadékvízvezetés fejlesztése Szennyvízcsatorna rendszer fejlesztése
Kedvező társadalmi folyamatok fenntartása	Lakosságszám növelése A település kulturális életének javítása	Egészségügyi ellátás fejlesztése Oktatási és nevelési ágazat fejlesztése	Közösségi szolgáltatások fejlesztése Helyben maradás támogatása Hagyományörzés

Fejlesztési célok anyagi forrásainak megteremtése	Források felkutatása	Költségvetés tervezése	Gazdasági program elkészítése
---	----------------------	---------------------------	----------------------------------

AZ ÁTFOGÓ CÉLOK ÉS TERVEZETT FEJLESZTÉSEK KAPCSOLATA

Épített környezet fejlesztése

Értékek megőrzése, természet- és környezetvédelem
 Településarculat javítása
 Közösségi terek fejlesztése
 Turizmus fejlesztése (helyi és térségi)
 Lakóterületek fejlesztése
 Megújuló energiaforrások hasznosítása, önkormányzati épületek fejlesztése
 Zöldfelületi rendszer fejlesztése

Természeti környezet megőrzése, fenntartása, fejlesztése

Értékek megőrzése, természet- és környezetvédelem
 Műemléki és helyi védett értékek védelme és hasznosítása
 Közösségi terek fejlesztése
 Turizmus fejlesztése (helyi és térségi)
 Zöldfelületi rendszer fejlesztése
 Környezeti állapot javítása
 Kék- és zöld infrastruktúra fejlesztés
 A hagyományos csapadékvíz- és természetes vizek kezelése, azzal való gazdálkodás

Gazdaság fejlesztés

Munkahelyteremtés

Helyi vállalkozások támogatása

Turizmus fejlesztése (helyi és térségi)

Hatékony településüzemeltetés

Megújuló energiaforrások hasznosítása, önkormányzati épületek fejlesztése

A turisztikai, rekreációs vonzerők, szolgáltatások fejlesztése, vendéglátás fejlesztése

Infrastruktúra fejlesztés

Településarculat javítása

Közösségi terek fejlesztése

Fiatalok helyben tartása, gyermeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése

Lakóterületek fejlesztése

Kulturális programok szervezése, bővítése

Hatékony településüzemeltetés

Megújuló energiaforrások hasznosítása, önkormányzati épületek fejlesztése

Zöldfelületi rendszer fejlesztése

Környezeti állapot javítása

Kék- és zöld infrastruktúra fejlesztés

Kedvező társadalmi folyamatok fenntartása

Humán közszolgáltatások fejlesztése
Munkahelyteremtés
Helyi vállalkozások támogatása
Közösségi terek fejlesztése
Turizmus fejlesztése (helyi és térségi)
Társadalmi aktivitás, közösségfejlesztés
Fiatalok helyben tartása, gyermeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése
Lakóterületek fejlesztése
Kulturális programok szervezése, bővítése
Zöldfelületi rendszer fejlesztése
Megújuló energiaforrások hasznosítása, önkormányzati épületek fejlesztése
Környezeti állapot javítása

Térségi szerep erősítése

Együttműködés más településekkel, szervezetekkel
Meghatározó járási szerepkör a turizmus, idegenforgalom, munkahelykínálat, szolgáltatások terén
A város a közszolgáltatások gesztora

3. CSELEKVÉSI PROGRAM

Értékek megőrzése, természet- és környezetvédelem

A település fontosnak tartja a helyi értékek (épített és természeti) védelmét és fenntartását. A múlt értékei a helyi közösség számára a jövő fejlődési irányait is jelentik.

Az önkormányzat támogatja és segíti a helyi egyesületeket, melyek a település természeti értékeit kutatják és népszerűsítik.

A helyi értékeket bemutató önkormányzati és regionális kiadványok nagyban hozzájárulnak a város népszerűségének növeléséhez.

A természeti környezet megóvása érdekében óvni kell a tájjelleg helyi jellemzőit, a tájjelleg megőrzendő elemeit, együtteseit, valamint a tájképi egység és a természeti adottságokhoz igazodó hagyományos tájhasználat helyi jellemzőit. Ezen értékek fennmaradását a helyi rendezési terv előírásaival és társadalmi eszközökkel egyaránt biztosítani kell.

Műemléki és helyi védett értékek védelme és hasznosítása

Lébény Önkormányzatának egyik fejlesztési célkitűzése a településen található műemlékek állapotának megőrzése, megóvása.

A templom környezetének fejlesztése az egyházzal közösen valósítható meg. A műemlékek megőrzése mellett fontos a hitéleti tevékenység támogatása és a közösségformáló szerep erősítése.

Lébény területén számos helyi védett épület és emlékmű található. A közterületeken lévő emlékművek és önkormányzati tulajdonú helyi védett épületek állapotának megőrzése, fejlesztése az önkormányzat fontos célkitűzése. A magán- és egyházi tulajdonban lévő helyi védett értékek megóvása és fejlesztése a tulajdonosok együttműködésével valósítható meg.

Településarculat javítása

Lakókörnyezetünk színvonala életünk minőségének meghatározó eleme. Ehhez a természeti értékek mellett a városi környezet, az utcák, terek szépsége, korszerűsége nagymértékben hozzájárul. Az elkészült és elfogadott arculati kézikönyv fontos iránymutatást ad az épített környezet szabályozásában. A leírtaknak vissza kell köszönni a település alkotta jogszabályokban.

Fontos a városközpont továbbfejlesztése és a központi funkciók erősítése.

Infrastruktúra fejlesztése

A város infrastrukturális alaphálózata kiépült. A helyi - önkormányzati kezelésű – úthálózat fejlesztése további fontos feladat, több évre előre tervezetten a belterületi úthálózat megújul. Emellett új lakóutcák kiépítése tervezett. A külterületen a mezőgazdasági utak korszerűsítése is további fejlesztési feladat. A közműellátás biztosítása önkormányzati feladat, a fejlesztési célok tekintetében szükséges az alaphálózat ütemezett bővítése.

A városban fontos feladat a közúthálózat, járdák, csapadékvíz elvezető rendszerek megfelelő fejlesztése, karbantartása, a vízvezeték és szennyvízcsatorna rendszerek bővítése, a villamos energiaellátás fejlesztése.

A település szempontjából hosszútávú infrastrukturális fejlesztési cél a parkolóhelyek bővítése az intézmények és a közterületek környezetében.

Kék- és zöld infrastruktúra fejlesztésére programok, fejlesztési tervek kidolgozása.

Humán közszolgáltatások fejlesztése

A centralizált alapszolgáltatások megjelenésével a helyi közszolgáltatások csökkennek, így a humán jellegű helyi ellátás érdemben csökken. A kormányzati tendenciákat és az önkormányzati költségvetési kilátásokat figyelembe véve a helyi alapszolgáltatások fejlesztése a kisebb önkormányzatoknál nem elvárható cél, azonban Lébény esetében fontos

feladat az orvosi- szakorvosi-védőnői ellátás, idősgondozás, szociális ellátás további fejlesztése, postai banki szolgáltatások, biztosító, stb. szolgáltatások fejlesztése.

Munkahelyteremtés

Az önkormányzat, mint munkaadó jelentős munkahely teremtési lehetőségekkel nem rendelkezik. A településen a meglévő kis- és középvállalkozások ill. nagyobb vállalatok száma azonban remélhetőleg még a jövőben tovább emelkedik.

Amire az önkormányzatnak inkább befolyása van, az a helyi gazdaság, különösen a helyi kisvállalkozások, mezőgazdasági vállalkozók támogatása. Az önkormányzatnak támogatni kell a termékek helyben történő feldolgozását és tárolását, ennek érdekében a településrendezési tervekben olyan előírásokat kell megfogalmazni, amelyek a természeti értékek védelme mellett lehetőséget teremtenek a helyi vállalkozások fejlődésének. Támogatni kell és lehetőség szerint helyszínt kell biztosítani a településen feldolgozott termékek helyben történő értékesítésére.

A helyi kis vállalkozásokkal és a nagyobb cégekkel történő együttműködés egyik eszköze a település vállalkozói térképének megalkotása, amely rendszerezi és átláthatóvá teszi a településen működő vállalkozások tevékenységét és működési helyszínét. Ezen kívül biztosítani kell a helyi vállalkozások számára egy bemutatkozó felületet (pl. Önkormányzat honlapja), ahol lehetőség nyílik a településen lévő vállalkozások bemutatására és megismerésére.

Annak érdekében, hogy a lakosság megélhetési és munkavállalási feltétele a jövőben is biztosítható legyen, szükséges az új vállalkozások betelepülésének ösztönzése. Támogatni kell az új gazdasági (termelő és szolgáltató) tevékenység céljára szolgáló területek kialakítását, továbbá lehetőséget kell biztosítani az új vállalkozások számára a működéshez szükséges munkaerő helyben történő toborzáshoz.

Helyi vállalkozások támogatása

A város fejlődésének, jövőjének biztosítása nem lehetséges a lakosság és a vállalkozások igényeinek figyelembevétele nélkül. A lakók alapvető életminősége, foglalkoztatottsága, a munkalehetőségek sokszínűsége és minősége alapvetően határozzák meg a település lehetőségeit, fejlesztési potenciálját, melyhez a vállalkozások nagy mértékben hozzájárulnak.

Lébény célul tűzte ki a település gazdasági, valamint közösségi fejlesztését azáltal, hogy a helyi, valamint a környékbeli őstermelők és kézműveseknek lehetőséget biztosít termékeik értékesítésére egy a település központjában megvalósuló piactéren. Lébény Önkormányzata meghatározó feladatának tekinti a helyi gazdaság fejlődésének, illetve jövedelemtermelő képességének támogatását, valamint elősegítse a lakosság helyben maradását és ez által a környezetminőség javítását. Ennek érdekében folyamatos törekvése a jelenleg működő és tevékenykedő vállalkozások és őstermelők közvetett támogatása, illetve új vállalkozások letelepedésének ösztönzése a településen.

Turizmus fejlesztése (helyi és térségi)

A város épített öröksége és a zarándok turizmus mellett a város körüli természeti környezet is számos lehetőséget biztosít pl. a kerékpáros, gyalogos turizmusnak. A városban a turisztikai ellátás biztosítására kerékpár kölcsönzés lehetőségének megvalósítása javasolt.

Társadalmi aktivitás, közösségfejlesztés

Az épített és természeti értékek megőrzése mellett fontos a településen lévő hagyományok, közösségi élet megőrzése is. Ezen értékek fenntartásában és fejlesztésében az önkormányzatnak kiemelt szerepet kell vállalni, bizonyos esetekben pénz jellegű erőforrások biztosításával.

Fontos a hagyományok ápolása, a már meglévő sikeres programok megtartása, de figyelni kell az új trendeket, s nyitni az újdonságok felé. Az évről évre megrendezésre kerülő rendezvények kiegészítése – hagyományteremtő szándékkal – újabb, minden korosztályt érintő programokkal elindítása javasolt.

Közösségi terek fejlesztése

Lébényben fontos célkitűzés a közösségi események, rendezvények támogatása, továbbá a megfelelő helyszínek biztosítása. Ezért az önkormányzat rövid és középtávú céljai között szerepel a meglévő közösségi terek, közösségi épületek fejlesztése, új terek és épületek kialakítása ill. a parkerdő fejlesztése.

A közösségi terek fejlesztése az infrastruktúra fejlesztése árán lehetséges: kiszolgáló épületek, víz és csatornabekötés, WC, mosdó, kapcsolódó parkolóterületek kialakítása.

A településen lévő kihasználatlan közterületek egy részén az önkormányzat új játszóterek és fitneszparkok, közparkok létesítését tűzte ki célul.

A településen szükség van térfigyelő kamerarendszer kiépítése a főbb útcsatlakozásoknál, közintézményeknél, ezáltal növelve a közbiztonságot.

Fiatalok helyben tartása, gyermeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése

A településen élők életfeltételeinek javítása érdekében fontos a meglévő lakóterületek fejlesztése, új lakóterületek kijelölése, a közösségi területek, közterek, parkok, játszóterek rendszeres karbantartása és fejlesztése.

A népességszám növelése érdekében javasolt a belterületen lévő, kijelölt, de még be nem épített területek fejlesztése, előkészítése annak érdekében, hogy a letelepedni vágyók számára Lébény vonzó település legyen.

Lakóterületek fejlesztése

A település népességszámának növelése miatt is fontos új lakótelkek kialakítása és a meglévő lakóterületek fejlesztése.

Az igényesen kialakított és fenntartott lakóterületek példaként szolgálnak a település lakói számára.

A lakóterület fejlesztés keretében ki kell jelölni azokat a területeket amelyeken városiasabb települési környezet alakulhat ki szolgáltatásokkal, intézményekkel, társasházakkal és azokat a területeket, amelyek inkább a nyugodt családi házas területek lesznek.

Kulturális programok szervezése, bővítése

A városban működő „önszerveződő” közösségi egyesületek jelentős szervező munkát végeznek. A város életét befolyásoló hagyományos események szervezése évről-évre egyre színvonalasabb. Az események koordinálásában és anyagi segítségének létrehozásában az önkormányzat is támogatást nyújt. Egyes eseményekre kormányzati támogatások is igényelhetők, melyekkel a település hatékony él, kihasználva az adott pályázati lehetőségeket.

A fontosabb feladatok:

Ünnepekhez, jeles napokhoz kapcsolódó település-dekorációk folyamatos bővítése, megújítása.

- Természeti erőforrás és környezetgazdálkodási program kialakítása.
- Szelektív hulladékgyűjtés lehetőségeinek bővítése.
- Települési környezet tisztaságának megóvása.
- Természeti értékeink védelme.
- Részvétel a fásítási programokban.

Együttműködés más településekkel, szervezetekkel

A város több helyi szervezet- egysülés tagja, ahol a kistérségi fejlesztési irányok és lehetőségek megvalósítása felerősödhet. A körjegyzőség hivatali szerveződésen túl a társadalmi életet meghatározó szerepvállalás is jelentős a településen. A város testvértelepülési kapcsolatokkal is rendelkezik, melyet ápol és folyamatosan fejleszt, programokkal, kiadványokkal.

Együttműködés a Tóköz településeivel a kék- és zöld infrastruktúra fejlesztés terén, és a hagyományos csapadékvíz-gazdálkodás terén.

Hatékony településüzemeltetés

A város önkormányzata működteti a közösségi terek és területek karbantartását, üzemeltetését. A humán- és gazdasági erőforrások függvényében történik a tervezett munkálatok megvalósítása. A főbb feladatok a következők:

- Önkormányzati tulajdonú épületek folyamatos karbantartása, felújítása és megújítása.
- Városházak és környékének folyamatos megújítása.
- Temetőben urnafal kialakítása, kerítés felújítása stb.
- Játsszóterek folyamatos karbantartása és megújítása.

Megújuló energiaforrások hasznosítása, önkormányzati épületek fejlesztése

Kiemelt fontosságú az önkormányzati épületek fejlesztése, különösen a fenntarthatóság és környezetvédelem szempontjából elengedhetetlen energetikai fejlesztés. A megújuló energiaellátásra való átállás megvalósítása érdekében fontos a pályázati támogatások igénybevétele.

Az energetikai fejlesztések kiemelt fontossággal bírnak.

Javasolt fejlesztési irány a légszennyezés mérséklésére és a szén-dioxid kibocsátás csökkentésére az alternatív energiaforrások minél nagyobb arányban történő bevonása, illetve támogatása. Az önkormányzati épületekben fokozatosan át kell térni a megújuló energiaellátásra.

Zöldfelületi rendszer fejlesztése

A zöldterületek fejlesztésénél törekedni kell arra, hogy fenntartásuk gazdaságosan, minél kevesebb élő munka alkalmazásával elvégezhető legyen. Támogatni kell a ligetszerű zöldterületek kialakítását.

A fejlesztési célok között szerepel a kihasználatlan közterületek és zöldfelületek hasznosítására vonatkozó javaslatok kidolgozása és megvalósítása.

Környezeti állapot javítása

A település zöldfelületi rendszere gondozott, a parkok, sportpályák, erdők területe jelentősen javítja a közösségi szabadidős tevékenységek lehetőségét.

Lehetséges cselekvési eszközök:

- Községi egyeztetések (lakosok és civil szervezetek bevonása)
- Vállalkozói egyeztetések
- Intézményi egyeztetések
- Térségi együttműködések

- Helyi erőforrásokra alapozott gazdaságfejlesztés
- Helyi szereplők aktivitására épülő fejlesztések
- Helyi gazdasági szereplők, civil szervezetek együttműködésé
- „soft” fejlesztési projektelemek beemelése az egyes fejlesztésekbe
- Jó gyakorlatok adaptálása
- Projektmenedzsment szemlélet beemelése a fejlesztések előkészítésébe és megvalósításába

4. RÉSZLETES CSELEKVÉSI PROGRAM

1. ÉPÍTETT KÖRNYEZET FEJLESZTÉSE	2. TERMÉSZETI KÖRNYEZET MEGŐRZÉSE, FENNTARTÁSA, FEJLESZTÉSE
1.1. Műemléki és helyi védett értékek védelme és hasznosítása A műemléki épületek környezetének fejlesztése Helyi védett értékek környezetének fejlesztése	2.1. Természeti és táji adottságok kiterjedt védelme Tájhasználati arányok optimalizálása Természeti hatások és váratlan helyzetek hatásaival szembeni ellenállóképesség fejlesztése Klímaváltozás negatív hatásainak csökkentése Vízfolyások, csatornák, vízpartok karbantartása Belvízvédelem fejlesztése
1.2. Településarculat javítása A településfejlesztési elvek mentén a szociológiai és gazdasági cselekvésprogram megalkotása a település összképének javítása érdekében. A városközpont továbbfejlesztése Alközpont létrehozása az új lakóterületek súlypontjában Különleges sport és szabadidős terület funkcióváltása zöldterületre, lakóterület funkcióváltása különleges szolgáltató területre (Római utca mögötti tó és környéke)	2.2. Komplex ökoszisztémát érintő védelmi program készítése Zöldfelületek fejlesztése Természetvédelmi és környezetvédelmi ismeretterjesztés Vízgazdálkodási intézkedési terv készítése Klímaváltozás negatív hatásainak csökkentése Ökológiai lábnyom csökkentése
1.3. Önkormányzati épületek fejlesztése Akadálymentesítés Térfigyelőrendszer A közintézmények, középületek állagmegóvása, megelőző karbantartása. Önkormányzati épületek, intézmények energetikai korszerűsítése Az önkormányzati ingatlanokat érintő fejlesztési projektek megvalósítása. Óvoda és bölcsőde bővítése	2.3. Tájhasználati arányok optimalizálása Új beépítésre szánt területek kijelölés esetén zöldterületek biztosítása
1.4. Közösségi terek fejlesztése Parkerdő kiépítése, fejlesztése Utak menti szélesebb, nagyobb közterületek parkosítása	3 HELYI GAZDASÁG FEJLESZTÉSE

Játszóterek fejlesztése Egységes településkép megtartása, fejlesztése Új közösségi terek közösségi pihenőterek kiépítése, meglévők fejlesztése Zöldterületek fejlesztése	3.1. Helyi gazdasági környezet fejlesztése Új vállalkozások betelepülésének ösztönzése
1.5. Zöldfelületi rendszer fejlesztése Hasznosítási javaslat kidolgozása a kihasználatlan közterületekre és zöldfelületekre vonatkozóan Pihenőtő fejlesztése	Helyi termékek feldolgozásának és értékesítésének ösztönzése Helyi vállalkozások érvényesülésének támogatása Vállalkozások bemutatkozási lehetőségének biztosítása az önkormányzat honlapján
1.6. Lakóterület fejlesztése Új lakótelkek kialakítása Új <u>önkormányzati lakóterületek</u> kialakítása a teljes infrastruktúra megvalósításával Meglevő lakóterületek környezetének fejlesztése	Turizmusához köthető vállalkozások támogatása

4. INFRASTRUKTÚRA FEJLESZTÉSE	5. KEDVEZŐ TÁRSADALMI FOLYAMATOK FENNTARTÁSA
4.1. Humán infrastruktúra fejlesztése Oktatási-, egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése Polgármesteri hivatal fejlesztése Önkormányzati honlap fejlesztése	5.1. Lakosságszám növelése
4.2. Közlekedési infrastruktúra fejlesztése A meglévő közút és közműhálózat monitorozása, időszakos felújítása, kapacitás növelése SacraVelo kerékpárutak karbantartása Belső kerékpárút-hálózat építése, gyűjtőutak gyalogos- és kerékpárosbarát kialakítása A településközi kerékpározás biztonságosabbá tétele, szomszédos településeket összekötő kerékpárút kiépítése Gyalogosforgalom feltételeinek javítása (járdák, gyalogátkelők kiépítése) Parkolók kiépítése Külterületi utak fejlesztése	5.2. Ellátás fejlesztése Egészségügyi ellátás fejlesztése Szociális ellátás fejlesztése Alapfokú oktatási és nevelési ágazat fejlesztése A település kulturális életének javítása Könyvtár könyvállományának fejlesztése

Fő utca – Dózsa György utca – Iskola utca kereszteződésének körforgalommá építése	
4.3. Vízi- és energiaközmű infrastruktúra fejlesztése Közvilágítás fejlesztése A városközponti terület csapadékvíz elvezetésének fejlesztése, belterület csapadékvíz elvezetési tervének elkészítése A település energetikai hatékonyságának fejlesztése Elektromos töltőállomás kiépítése Csapadékvíz elvezetés fejlesztése Ivóvíz hálózat fejlesztése Szennyvízcsatorna rendszer fejlesztése	5.3. Közösségfejlesztés Közösségi szolgáltatások fejlesztése Testvérvárosi kapcsolatok erősítése Közösségi programok szervezése Helyben maradás támogatása Hagyományőrzés Egyesületek létrehozása, támogatása

AKCIÓTERÜLETEK

TERÜLETI PROJEKTEK

T1 a város központi területének csapadékvíz elvezetés fejlesztése
a belterület csapadékvíz elvezetési tervének elkészítése

T2 tervezett lakóterületfejlesztés megvalósítása az önkormányzati tulajdonú területen

- úthálózat kiépítése
- meglévő zsákutcák kikötése
- lakótelkek kialakítása
- közművek kiépítés
- zártcsatornás csapadékvíz elvezetés
- közvilágítás kiépítése
- közparkok kiépítése
- urbánus lakókörnyezet kialakítása
- elhelyezhető funkciók szabályozása
- kereskedelmi, szolgáltató létesítmények helybiztosítása
- közterületi szélességek növelés a központi területen

T3 különleges sport és szabadidős terület funkcióváltása – zöldterületre
(Római utca mögötti tó és környéke)

T4 lakóterület funkcióváltása - különleges szolgáltató területre
(Római utca mögötti tó és környéke)

T5 általános gazdasági terület funkcióváltása - kereskedelmi, szolgáltató gazdasági területre annak érdekében, hogy a területen bevásárlóközpont, ill. kereskedelmi és szolgáltató egységek elhelyezésének lehetőségét biztosítsa a város

Helyszín: az autópálya felől bevezető út menti területek, amely területek kiválóan alkalmasak helyi lakosság ellátását szolgáló áruházak, boltok számára

HÁLÓZATOS PROJEKTEK

H1 Kerékpáros közlekedés

- belső kerékpár-úthálózat építése, gyűjtőutak gyalogos- és kerékpárbarát kialakítása
- a településközi kerékpározás biztonságossá tétele, szomszédos településeket összekötő kerékpárút kiépítés

H2 Gyalogos forgalom feltételeinek javítása

- járdák kiépítése
- gyalogátkelők kiépítése

H3 Községi, pihenő terek kialakítása, meglévők fejlesztése

H4 Külterületi utak fejlesztése

H5 Aszfaltozott utak folyamatos karbantartása, felújítása

EGYEDI PROJEKTEK

E1 Körforgalom kiépítése a városközpontban (Fő utca – Dózsa György utca – Iskola utca kereszteződésében)

E2 Rét utca kiépítése

- útburkolat
- járda
- vízelvezetés
- közvilágítás

E3 Kormos István utca kiépítése

- zárt csapadékvíz elvezetés kiépítése
- járda kiépítése
- vízelvezetés, fedett árok
- városiasabb közterület

E4 Római utca mögötti új lakóutca tervezett szabályozási szélességének növelése**E5 A lakóparkot feltárú út kiépítése**

- útburkolat
- egyoldali járda
- vízelvezetés
- közvilágítás

E6 Parkolóterület kiépítése a közparkhoz, tóhoz**E7 Iskola utcában járda kiépítése****E8 Gyalogút kiépítése a Fűzfa u. folytatásában****E9 Meglévő útkapcsolat helyreállítása a Vasváry Pál utcában****E10 Lakóterület átszelő árok megszüntetése****E11 Parkolóterület és út kiépítése a sportpályához****E12 Gyalogút kijelölése és kiépítése a parkerdőhöz****E13 Közterület alakítási terv készítése**

- parkolóterület kijelölése és kiépítése az intézmények környezetében

E14 Tervezett tömbfeltáró út nyomvonalának módosítása**E15 Óvoda és bölcsőde bővítése**

A tervezett fejlesztési célok eléréséhez, megvalósításához szükséges beavatkozási területek:

- Településszerkezet és építési hagyományok megőrzése
- Természeti környezet védelme
- Településkép, épített környezet folyamatos javítása
- Oktatás, kultúra, sport, egészségügyi és szociális ellátás fejlesztése
- Járási, mikro térségi együttműködések kialakítása fejlesztése

Az épített és természeti örökség védelme követelményeinek meghatározása

A város törvényi kötelezettségének eleget téve elfogadta Lébény Településképi Arculati Kézikönyvét és megalkotta a településkép védelméről önkormányzati rendeletét. A rendelet lehatárolta a településképi szempontból meghatározó területeket és azokra szabályokat fogalmazott meg. A rendelet a településképi követelmények meghatározása mellett szabályozza az egyes sajátos berendezések műtárgyak elhelyezésének feltételeit is. A kézikönyv tartalmazza a település építészeti örökségének és az eltérő karakterű településrészek bemutatását is. A kézikönyv a helyi településkép védelem megalapozására szolgál, folyamatosan bővíthető, fejleszthető, ahogyan a település is formálódik, változik, fejlődik. A kézikönyvben foglaltak és a településképi rendelet előírásai a településtervezés során az építési szabályzatba beépítésre kerül.

Mivel a város közigazgatási területének jelentős része érintett országos tájképvédelmi területtel és az országos ökológiai hálózat övezeteivel, valamint országos jelentőségű természetvédelmi területtel: a az építési szabályzatba beépítésre kerülnek az ezen területekre vonatkozó előírások, szabályozások.

A fejlesztési célok megvalósításához szükséges céladatok**Társadalmi adatok**

- népesség prognózis
- korosztályos adatok

A település társadalmára vonatkozó adatok és tények a fejlesztési terv megalapozó vizsgálati dokumentációjában részletesen kifejtésre kerültek.

Gazdasági adatok

- Ingázók száma
- Településüzemeltetés adatai
- Jövedelmek megoszlása
- Gazdasági ágazatok jelenléte
- Turizmus adatai

A gazdasági adatok részletezését a fejlesztési terv megalapozó vizsgálati dokumentációja tartalmazza.

Környezeti adatok

- Tájhasználat, tájhasználati konfliktusok

- Telekstruktúra
- Védett természeti területek elhelyezkedése, átlag feletti minőségi osztályú területek
- Zöldterületek adatai
- Önkormányzati vagyonkataszter
- Közlekedési infrastruktúra, forgalmi adatok
- Közmű infrastruktúra
- Környezetvédelmi terhelési adatok

A szükséges adatok és tények részletezését a fejlesztési terv megalapozó vizsgálati dokumentációja tartalmazza.

A fejlesztési terv megvalósításának intézményi, szervezeti kerete

A fejlesztési terv megvalósítása során a döntéshozói szintet a Lébény Város Képviselő-testülete jelenti. A döntéselőkészítési feladatokat a Polgármesteri Hivatal végzi. A stratégiai menedzsmentet a polgármester és a képviselő-testület ill. a Pénzügyi és Gazdasági Bizottság alkotja.

Feladatuk:

- A Településfejlesztési Terv megvalósításának nyomon követése, elvárt eredmények, hatások értékelése.
- Az operatív szintű tevékenységek stratégiai szintű felügyelete, céljainak meghatározása, eredményeinek értékelése, szükség esetén korrekció kezdeményezése.

Pénzügyi és gazdasági bizottság feladatai:

- Döntésre előkészíti az önkormányzat gazdasági programját.
- Véleményezi a pénzügyi tárgyú rendelet-tervezeteket, az önkormányzat gazdasági programját és éves költségvetési koncepcióját.
- Ellenőrzi a képviselő-testület költségvetéssel kapcsolatos döntéseinek végrehajtását.
- Kidolgozza és döntésre előkészíti a Településfejlesztési Stratégiát, valamint a település Környezetvédelmi Programját.
- Javaslatot tesz az önkormányzati tulajdonban lévő ingatlanok hasznosítására.
- Részt vesz a település gazdasági, demográfiai helyzetére bíró beruházások, fejlesztések előkészítésében.
- Javaslatot tesz környezetvédelemmel kapcsolatos feladatokra biztosított költségkeret felhasználására.

A Településfejlesztési Terv megvalósításával kapcsolatos döntéselőkészítő feladatokat a Polgármesteri Hivatal végzi, az alábbi tevékenységek megvalósításával:

- A város társadalmának és gazdaság igények feltárása, azok változásainak beépítése a Településfejlesztési Tervbe.
- A városfejlesztés külső és belső környezetében bekövetkezett változások figyelemmel kísérése.
- Partnerségi egyeztetések szakmai irányítása, felügyelete.

- Településközi koordináció biztosítása.
- Partnerségi egyeztetések dokumentumainak előkészítése, előterjesztése döntéselőkészítésre.
- A döntéshozók részére éves jelentés készítése a Településfejlesztési Terv megvalósításáról, korrekciókról, társadalmi igények változásáról.
- A város fejlesztési tervéről, megvalósítási folyamatáról a lakosság tájékoztatására alkalmas információk összeállítása.

A Településfejlesztési Terv keretében megvalósítani tervezett projektek forrásigénye jelentősen meghaladja a tervezési időszakban reálisan bevonható források mértékét. Mivel az elérhető európai uniós és hazai források teljes összetétele nem ismert, a Településfejlesztési Terv ténylegesen végrehajtásra kerülő beavatkozásai sem azonosíthatók jelen tervezési fázisban.

Az elérhető források és az azokhoz kapcsolódó feltételek folyamatos figyelése, a végrehajtható projektek kiválasztása a Településfejlesztési Terv menedzselésének részét képezi.

Fejlesztési célok anyagi forrásainak megteremtése

Az Önkormányzat a gazdasági programban meghatározott célkitűzések megvalósításához szükséges anyagi források biztosítása érdekében a következőket rögzíti:

A pénzügyi gazdálkodás során prioritást élvez a kötelező feladatok ellátása, a város működőképességének fenntartása, az önkormányzati intézmények biztonságos működtetése, a városüzemeltetéssel kapcsolatos feladatok ellátása. Cél: a jogszabályban előírt kötelező, valamint a kötelező feladat ellátását nem veszélyeztető önként vállalt feladatok színvonalas ellátása. Mindezen feladatok pénzügyi fedezete az önkormányzat saját bevételei, a feladatfinanszírozásra épülő kormányzati támogatás, az európai uniós pályázati források.

A központi költségvetési források mellett az önkormányzat saját bevételei, ezen belül a helyi adókból származó bevételek kiemelkedő jelentőségűek, különösen a helyi iparűzési adó, az építmény- és telekadó, a kommunális adó, valamint a tartózkodás utáni idegenforgalmi adó. A költségvetés szerkezete, valamint az elmúlt évek finanszírozásai alapján is beigazolódott, hogy az önkormányzatoknak a jövőben egyre inkább saját bevételi forrásaikat kell megerősíteni. A fenntartható költséggazdálkodás a közszolgáltató intézményhálózat racionális és hatékony működtetése mellett a saját bevételek növelésével valósulhat meg.

A fejlesztési elképzelések pénzügyi forrásai elsősorban az Európai Uniós és hazai pályázati források útján biztosítható. A pályázati forrásokhoz szükséges önrész, a saját beruházásban megvalósuló fejlesztés, az önkormányzat saját bevételeiből, valamint a racionális, költséghatékony gazdálkodás megvalósításából származó megtakarításokból biztosítható.

Meg kell keresni az Önkormányzat sajátos működési bevételeinek növelési lehetőségeit. Törekedni kell olyan helyi adórendszer megteremtésére, amely megfelel a helyi adópolitika elvárásainak és hatékony eszköze az Önkormányzat saját forrás növelésének, illetve nem akadály a fenntartható fejlődésnek.

A Képviselőtestület nyomon követi a költségvetési támogatási rendszert és az elképzeléseivel összhangba hozva igyekszik kihasználni a támogatási rendszer nyújtotta előnyöket (azaz a feladatokat igyekszik olyan formában, illetve feltételekkel megteremteni, hogy a legkedvezőbb összegű támogatást kapja).

Az Önkormányzat áttekinti a meglévő vagyontárgyait, azok hasznosításának módjait és lehetőségeit, valamint a fenntartási, üzemeltetési költségek nagyságát.

Az Önkormányzat törekszik arra, hogy a gazdasági programjában meghatározott célkitűzéseket lehetőség szerint hitelfelvétel nélkül, minél több pályázati forrás bevonásával valósítsa meg.

A Képviselőtestület körültekintően jár el akkor, ha az Önkormányzat működtetése, illetve fejlesztése hitelfelvétel mellett valósítható meg.

Törekszik a megújuló energiák hasznosítására, amellyel hosszú távon biztosítható a működtetési költségek csökkentése.

A fejlesztési elképzelések megvalósítása során **az önkormányzat alapvetően három forrásra támaszkodhat:**

- önkormányzati pénzeszközök,
- pályázati források,
- magántőke.

Az akcióterületek pénzügyi ütemezése

A 2021-2027 támogatási időszakban az alábbi operatív programok érhetők el az önkormányzatok számára:

- Versenyképes Magyarország Operatív Program (VMOP)
- Digitális Megújulás Operatív Program (DIMOP)
- Humánfejlesztési Operatív Program (HOP)
- Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program Plusz (EFOP Plusz)
- Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program Plusz (IKOP Plusz)
- Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program Plusz (GINOP Plusz)
- Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program Plusz (KEHOP Plusz)
- Vállalkozásfejlesztési és Innovációs Operatív Program (VINOP)
- Zöld Infrastruktúra és Klímavédelmi Operatív Program (ZIKOP)
- Vidékfejlesztési Program (VP)
- Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP)

A jelenlegi önkormányzati finanszírozások és pályázati lehetőségek bizonytalansága ill. a projektek jelenlegi kidolgozottsága nem teszi lehetővé, hogy a fejlesztési tervben konkrét költségek szerepeljenek. **A pontos költségigény és a pénzügyi ütemezés kidolgozása csak a feladatok / projektek részletes tervezése után lehetséges.**

A fejlesztési tervben nagy költségigényű beruházásnak tekintjük az 50 millió Ft feletti beruházásokat, közepes költségigényűnek az 5-50 millió Ft közötti fejlesztéseket és kis költségigényűként az 5 millió Ft alatti vagy több ütemben megvalósítható fejlesztéseket.

TERÜLETI PROJEKTEK PÉNZÜGYI ÜTEMEZÉSE				
	feladat	költség	forrás	ütemezés
T1	a város központi területének csapadékvíz elvezetés fejlesztése			
	tervezés		pályázati forrás saját forrás	2026-2029
	megvalósítás, kivitelezés		pályázati forrás saját forrás	folyamatos
T2	önkormányzati tulajdonú területen tervezett lakóterületfejlesztés			
	tervezés		pályázati forrás saját forrás	folyamatos
	telekalakítás		pályázati forrás saját forrás	folyamatos
	közműépítés (zártcsatornás csapadékvíz elvezetés, közvilágítás stb.)		pályázati forrás saját forrás	folyamatos
	útépítés		pályázati forrás saját forrás	folyamatos
	közparkok kiépítése, közterületek rendezése		pályázati forrás saját forrás	folyamatos
	parkolók kiépítése		pályázati forrás saját forrás	folyamatos
T3	különleges sport és szabadidős terület funkcióváltása – zöldterületre			
	tervezés		pályázati forrás saját forrás	2026-2029
	a terület rendezése, zöldfelületek kiépítése		pályázati forrás saját forrás	2026-2029
	szükséges infrastruktúra kiépítése		pályázati forrás saját forrás	2026-2029
	parkolók kiépítése		pályázati forrás saját forrás	2026-2029
T4	lakóterület funkcióváltása - különleges szolgáltató területre (Római utca mögötti tó és környéke)			
	tervezés		pályázati forrás saját forrás	2026-2029
	a terület rendezése, zöldfelületek kiépítése		pályázati forrás saját forrás	2026-2029

	szükséges infrastruktúra kiépítése		pályázati forrás saját forrás	2026-2029
	parkolók kiépítése		pályázati forrás saját forrás	2026-2029
HÁLÓZATOS PROJEKTEK PÉNZÜGYI ÜTEMEZÉSE				
H1	kerékpáros közlekedés fejlesztése			
	belső kerékpár-úthálózat építése, gyűjtőutak gyalogos- és kerékpárbarát kialakítása		pályázati forrás saját forrás	flyamatos
	a településközi kerékpározás biztonságossá tétele, szomszédos településeket összekötő kerékpárút kiépítés		pályázati forrás saját forrás	flyamatos
H2	gyalogos forgalom feltételeinek javítása			
	járdák kiépítése		pályázati forrás saját forrás	flyamatos
	gyalogátkelők kiépítése		pályázati forrás saját forrás	flyamatos
H3	közösségi, pihenő terek kialakítása, meglévők fejlesztése		pályázati forrás saját forrás	flyamatos
H4	külterületi utak fejlesztése		pályázati forrás saját forrás	flyamatos
H5	aszfaltozott utak folyamatos karbantartása, felújítása		pályázati forrás saját forrás	flyamatos
EGYEDI PROJEKTEK PÉNZÜGYI ÜTEMEZÉSE				
E1	körforgalom kiépítése a városközpontban			
	tervezés		pályázati forrás saját forrás	2026-2029
	megvalósítás, kivitelezés		pályázati forrás saját forrás	flyamatos
E2	E2 Rét utca kiépítése			
	tervezés		pályázati forrás saját forrás	2026-2029
	megvalósítás, kivitelezés		pályázati forrás	flyamatos

	(útburkolat járda, vízelvezetés, közvilágítás, közművek kiépítése stb)		saját forrás	
E3	Kormos István utca kiépítése			
	tervezés		pályázati forrás saját forrás	2026-2029
	megvalósítás, kivitelezés (útburkolat járda, vízelvezetés, közvilágítás, közművek kiépítése stb)		pályázati forrás saját forrás	folyamatos
E4	Római utca mögötti új lakóutca tervezett szabályozási szélességének növelése			
	tervezés		pályázati forrás saját forrás	2026-2029
	megvalósítás, kivitelezés (útburkolat járda, vízelvezetés, közvilágítás, közművek kiépítése stb)		pályázati forrás saját forrás	folyamatos
E5	A lakóparkot feltárú út kiépítése			
	tervezés		pályázati forrás saját forrás	2026-2029
	megvalósítás, kivitelezés (útburkolat járda, vízelvezetés, közvilágítás, közművek kiépítése stb)		pályázati forrás saját forrás	folyamatos
E6	Parkolóterület kiépítése a közparkhoz, tóhoz			
	tervezés		pályázati forrás saját forrás	2026-2029
	megvalósítás, kivitelezés		pályázati forrás saját forrás	folyamatos
E7	Iskola utcában járda kiépítése			
	tervezés		pályázati forrás saját forrás	2026-2029
	megvalósítás, kivitelezés		pályázati forrás saját forrás	folyamatos
E8	Gyalogút kiépítése a Fűzfa u. folytatásában			
	tervezés		pályázati forrás	2026-2029

			saját forrás	
	megvalósítás, kivitelezés		pályázati forrás saját forrás	folyamatos
E9	Meglévő útkapcsolat helyreállítása a Vasváry Pál utcában			
	tervezés		pályázati forrás saját forrás	2026-2029
	megvalósítás, kivitelezés		pályázati forrás saját forrás	folyamatos
E10	Lakóterület átszelő árok megszüntetése			
	tervezés		pályázati forrás saját forrás	2026-2029
	megvalósítás, kivitelezés		pályázati forrás saját forrás	folyamatos
E11	Parkolóterület és út kiépítése a sportpályához			
	tervezés		pályázati forrás saját forrás	2026-2029
	megvalósítás, kivitelezés		pályázati forrás saját forrás	folyamatos
E12	Gyalogút kijelölése és kiépítése a parkerdőhöz			
	tervezés		pályázati forrás saját forrás	2026-2029
	megvalósítás, kivitelezés		pályázati forrás saját forrás	folyamatos
E13	Közterület alakítási terv készítése (parkolóterület kijelölése és kiépítése az intézmények környezetében)			
	tervezés		pályázati forrás saját forrás	2026-2029
	megvalósítás, kivitelezés		pályázati forrás saját forrás	folyamatos
E14	Tervezett tömbfeltárási út nyomvonalának módosítása			
	tervezés		pályázati forrás saját forrás	2026-2029
	megvalósítás, kivitelezés		pályázati forrás saját forrás	folyamatos
E15	Óvoda és bölcsőde bővítése			
	kisajátítás/területek megszerzése		pályázati forrás saját forrás	2026-2029

	tervezés		pályázati forrás saját forrás	2026-2029
	megvalósítás, kivitelezés		pályázati forrás saját forrás	folyamatos

1. RÉSZLETES FEJLESZTÉSI TERVLAP

Külön dokumentálva

Határozat (tervezet) a fejlesztési terv elfogadásáról

**Lébény Város Önkormányzat Képviselő-testületének
.../2026. (...) számú határozata
Lébény fejlesztési tervének elfogadásáról**

Az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdése, Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. Törvény 13. § (1) bekezdés 1. pontja és a magyar építészetről szóló 2023. évi C. törvény 22. § (2) bekezdés a) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva Lébény Város Önkormányzat Képviselő-testülete a TH-26-02-04 munkaszámú fejlesztési tervet, valamint annak mellékletét képező TF jelű településfejlesztési tervlapot jóváhagyja.

A határozat csak a fent említett dokumentumokkal együtt alkalmazható.

Melléklet: Lébény Településfejlesztési Tervlap

Lébény , 2026.

1. MONITORING

A településfejlesztés tervben foglaltak megvalósulásának folyamatos nyomon követése, felülvizsgálata elsősorban a település érdeke.

A nyomon követés, monitoring célja felhívni a döntéshozók és a megvalósításért felelős szervezetek figyelmét a céloktól való esetleges eltérésre és összegezni az elvégzett feladatokat. Figyelni kell arra, hogy a célkitűzések elérése érdekében tett lépések a megfelelő időben és a megfelelő eszközökkel történjenek.

A monitoring tevékenység alapvetően belső feladat, azaz a településfejlesztési terv végrehajtásáért felelős szervezet felelősségi körébe tartozik.

Ehhez kapcsolódó általános feladatok:

- Adatgyűjtés és értékelés; a fejlesztési elképzelések esetleges módosítása.
- Figyelemmel kell kísérni a külső környezet változásait, amellyel szükség esetén összhangba kell hozni a célkitűzéseket, illetve azok megvalósulási eszközeit.
- Évenként megvizsgálni, hogy milyen lépések történtek a célkitűzések elérése érdekében. Eltérés esetén be kell avatkozni, módosítani kell az intézkedéseket.
- Ki kell értékelni a már végrehajtott feladatok eredményeit, különös tekintettel a pályázati úton megvalósított fejlesztések pénzügyi és fizikai megvalósulására.
- A fejlesztési terv teljes felülvizsgálata, aktualizálása időnként szükséges, az elkészült felmérések, a legfrissebb statisztikai adatok, újabb információk, illetve a megvalósulási folyamatokból levonható következtetések alapján.
- A településfejlesztési feladatok teljesítéséről a társadalmasítás folyamán a polgármester évente beszámolót tart.

A monitoring rendszerben alkalmazott indikátorok:

Output indikátorok

Az output indikátorok az egyes projektek megvalósításának közvetlen eredményét fejezik ki.

Eredmény indikátorok

Az eredmény indikátorok elsősorban az egyes szolgáltatások iránti kereslet változását jelzik. Ezek a változások a fejlesztés megvalósulásából közvetlenül következnek, ugyanakkor a célrendszerrel is összefüggésbe hozhatók. Jellemző, hogy egy-egy eredmény indikátor több projekt esetén is megjelenik, illetve több projekt együttes megvalósítása felerősíti az eredményeket.

Hatás indikátorok

A hatás indikátorok a projektek nyomán közvetetten jelentkező, nagyobb léptékű változásokat fejezik ki, amelyek hosszú távon befolyásolják a településen élők életminőségét, a vállalkozások eredményességét.

A pályázatból megvalósuló projektre vonatkozó pályázati anyag összeállításakor szükséges a reálisan teljesíthető célérték megjelölése, mely az eredményes végrehajtást és a monitoring-tevékenység megkönnyítését egyaránt szolgálja.

A polgármester – jegyző és az önkormányzati főépítész bevonásával - a monitoring során az alábbi feladatokat végzi:

- Évenkénti rendszerességgel megvizsgálja, hogy milyen lépések történtek a fejlesztési terv célkitűzéseinek elérésére. Eltérés esetén javaslatot tesz az önkormányzat részére a

szükséges beavatkozásokra, a kívánt cél elérése érdekében a meghatározott intézkedések megtételére.

- A fejlesztési terv felülvizsgálatára, aktualizálására négy évenként javaslatot tesz az elkészült felmérések, legfrissebb statisztikai adatok, egyéb új információk ismerete, illetve a terv megvalósulási folyamataiból levonható következtetések alapján.
- Figyelemmel kíséri a külső környezet változásait, szükség esetén javaslatot tesz a célkitűzések, illetve azok megvalósulási eszközeinek összhangba kell hozatalára.
- Kiértékeli a már végrehajtott feladatok eredményeit, különös tekintettel a pályázati úton megvalósított fejlesztések pénzügyi és fizikai megvalósulására.
- Rendszeres kapcsolatot tart a szükséges a projektek megvalósításért felelős személyekkel az indikátorok elérését nagymértékben befolyásoló akcióterületi projektek nyomon követése érdekében.
- Négy évente monitoring jelentést és javaslatot készít, amely tartalmazza a szükségesnek tartott beavatkozásokat a program végrehajtásába.
- Gondoskodik a közvélemény folyamatos tájékoztatásáról a helyben szokásos módon, a közösségi honlapon és a hirdetőtáblákon elhelyezett közlemények útján.